

Tilbudsvifte 2020

Specialiserede område
Skole og Dagtilbud

nordfyns
kommune

Forfatter: Maiken Olsen

Oprettet den 02. december 2020

Dokument nr. D2020-262814

Sags nr. S2019-16860

Indhold

Baggrund	2
Vision og mål for tilbudsvifte	2
Organisering og ledelse	2
Et styrket almenområde	3
Tilbudsvifte	4
Læringsmiljøet	6
Visitationsmodel	7
Økonomi	7
Implementering	8
Opsummering	8
Involverende proces for styre-, arbejds- og følgegruppe	8
Politisk proces	9

Baggrund

Nordfyns Kommune har i Budgetaftale 2019-2022 besluttet at få udarbejdet en samlet analyse, der skal belyse tilbud og effekter inden for bl.a. det specialiserede område inden for børne-og ungeområdet.

Formålet er at skabe helhedsorienterede løsninger i den tværgående indsats på børne-og ungeområdet i forhold til specialundervisning, inklusion, Center for Læring og Trivsel samt Nordfyns Børne-og Familiecenter.

KL's Konsulentvirksomhed (KLK) har derfor i perioden januar til april 2019 gennemført en analyse for Nordfyns Kommune.

Analysen peger på, at der ses eksempler på høj faglighed og stærke kompetencer blandt ledere og medarbejdere i Nordfyns Kommune på særligt skole-og dagtilbudsområdet. Kompetencer til inklusion og forebyggelse er tilstede i kommunen, men er spredt. Det betyder, at ressourcer til kapacitetsopbygning ikke alle steder udnyttes hensigtsmæssigt, og at specialiserede kompetencer ofte er svært tilgængelige.

Analysen peger endvidere på, at nuværende tilbudsvifte ikke er tilstrækkeligt specialiseret. Specialtilbuddene er i høj grad organiseret geografisk og med henblik på at fastholde børn tæt på det kendte miljø i nærområdet og med kort transporttid til skole. Der er derfor i visiteringen til specialtilbuddene i højere grad vægget geografi og nær tilhørsforhold og ikke vægget en faglig specialisering.

KLK-analysen anbefaler, at specialiseringen af tilbudsviften øges og at specialtilbud koordineres på tværs af distrikter. Det anbefales yderligere at have fokus på almenområdet med forebyggende og foregribende tilbud.

Kommunalbestyrelsen i Nordfyns Kommune ønsker på baggrund af anbefalinger fra KLK-analysen at justere den kommunale tilbudsvifte på det specialpædagogiske område.

Vision og mål for tilbudsvifte

Visionen er, at alle børn og unge overordnet udvikler deres livsduelighed og det for hvert enkelt barn mulige faglige niveau. Nordfyns kommunes børn og unge skal have størst mulig indflydelse på egen livssituation i et fremtidigt unge og voksenliv. Dette fordrer specialundervisning af høj kvalitet, hvor det enkelte barn oplever en positiv trivsel og læringsudvikling, og en tæt tilknytning til almenområdet, således at behovet for specialundervisning ophører ved grundskolens afslutning.

Målene er at:

- udvikle de specialpædagogiske kompetencer således, at almenområdet styrkes; dermed mindskes behovet for specialklasseplacering internt, og på sigt tilbydes færre et specialklasse-tilbud uden for Nordfyns Kommune
- de samlede specialpædagogiske personaleressourcer i kommunen, skal bringes i spil på tværs af distrikterne
- den rette indsats kan iværksættes tidligt både i forhold til alder og også tidligt i forhold til en problemudvikling
- der løbende skabes grundlag for re-inklusion i almenområdet
- etablere specialiserede indsatser, som kan iværksættes og individuelt sammensættes med udgangspunkt i barnets eller den unges behov
- specialklasseelever i udkolingen oplever, at de kan mestre uddannelse eller arbejde efter folkeskolen

Organisering og ledelse

Det foreslås at nuværende specialklasseundervisningen, bestående af:

Regnbuen, special-SFO, LFU, almen special, Heldagsskolen og Tigerhuset, samles i en ny selvstændig institution med selvstændig ledelse, personale, budget og bestyrelse.

Med én selvstændig ledelse fastholdes et helhedssyn på opgavevaretagelsen og dermed helhedssyn på den krævende pædagogiske faglighed, der bør være dynamisk i forhold til børnegruppens udvikling over tid.

Specialklasserne skal fortsat være på skoler, hvor der er almene klasser, men vil organisatorisk og ledelsesmæssigt høre under den nye institution.

Det foreslås at samle specialinstitutionen for dagtilbud, Tigerhuset og specialklasserækken Regnbuen i en nybygget fælles fysisk enhed. Denne nye bygning vil estimeret kunne være indflytningsklar 2024.

Ungdomsskolens heltidsundervisning etableres som en erhvervsklasserække for elever på 8-10 årgang. Ungdomsskolens heltidsundervisning etableres under Ungdomsskolens ledelse

Et styrket almenområde

Et styrket almenområde, der har et kontinuerligt fokus på at blive dygtigere i den brede inklusionsindsats, er udgangspunktet for at lykkes i det specialiserede område. En øget specialisering på specialområdet er til gengæld lige så vigtig den anden vej rundt, da der skal være specialiserede tilbud til de opgaver, som ikke kan løses i almenområdet. Disse forudsætninger er grundlaget for den tænkning, der ligger til grund for den fremtidige tilbudsvifte på det specialiserede område i Skoler og Dagtilbud i Nordfyns Kommune.

KLK-analysen anbefaler, at organiseringen af de specialiserede kompetencer styrkes på den enkelte skole og i det enkelte dagtilbud med henblik på at sikre en stærkere og mere ensartet inklusionsindsats for alle børn.

Skoler og Dagtilbud har til opgave i almen tilbuddets grundtænkning at organisere og tildele ressourcer, således at inkluderende læringsmiljøer er bærende tilgang uanset hvor i forløbet 0-18 år barnet befinder sig.

Der ligger derfor forude en udvikling i anvendelsen af de inkluderende tiltag i Skole og Dagtilbud på de enkelte institutioner. Dette betyder også et fokus på kapacitetsopbygning af systemet på grundforudsætninger hos personalet i almindelen – "low arousal", klasserumsledelse, relationskompetence etc.

Der skabes desuden en organisering ved at etablere et videnscenter, som sikrer at de stærke kompetencer i de specialiserede tilbud bringes i spil i forhold til at skabe stærke inkluderende fællesskaber på almenområdet, således at den enkelte institution får mulighed for at styrke de specialiserede kompetencer på den enkelte institution både gennem kompetenceløft og organisering.

Skoler og Dagtilbud arbejder inden for egne rammer med forskellige mellemformer, der muliggør at børn med særlige forudsætningsvanskeligheder kan bevare tilknytningen til almenområdet.

Tilbudsvifte

KLK anbefaler, at Nordfyns Kommune bør øge specialiseringen i specialtilbuddene, hvis der skal opnås en bedre kvalitet og effekt for børnene i tilbuddene. Der bør være en klarere definition og opdeling af målgrupper på tilbuddene. Samtidig med specialisering bør der ske en bedre koordinering og evt. samling af tilbud på tværs af distrikter, så der ikke længere opstår små knopskudte tilbud. Dette muliggør en bedre anvendelse af ressourcer og specialistkompetencer på tværs af specialtilbud.

For at imødekomme dette foreslås, at der, i den nye samlede institution, etableres tre specialtilbud for 1) børn og unge med vidtgående funktionsnedsættelser, 2) autismespektrum forstyrrelser og 3) socio-emotionelle udfordringer (herunder ADHD-lignende forudsætningsvanskeligheder).

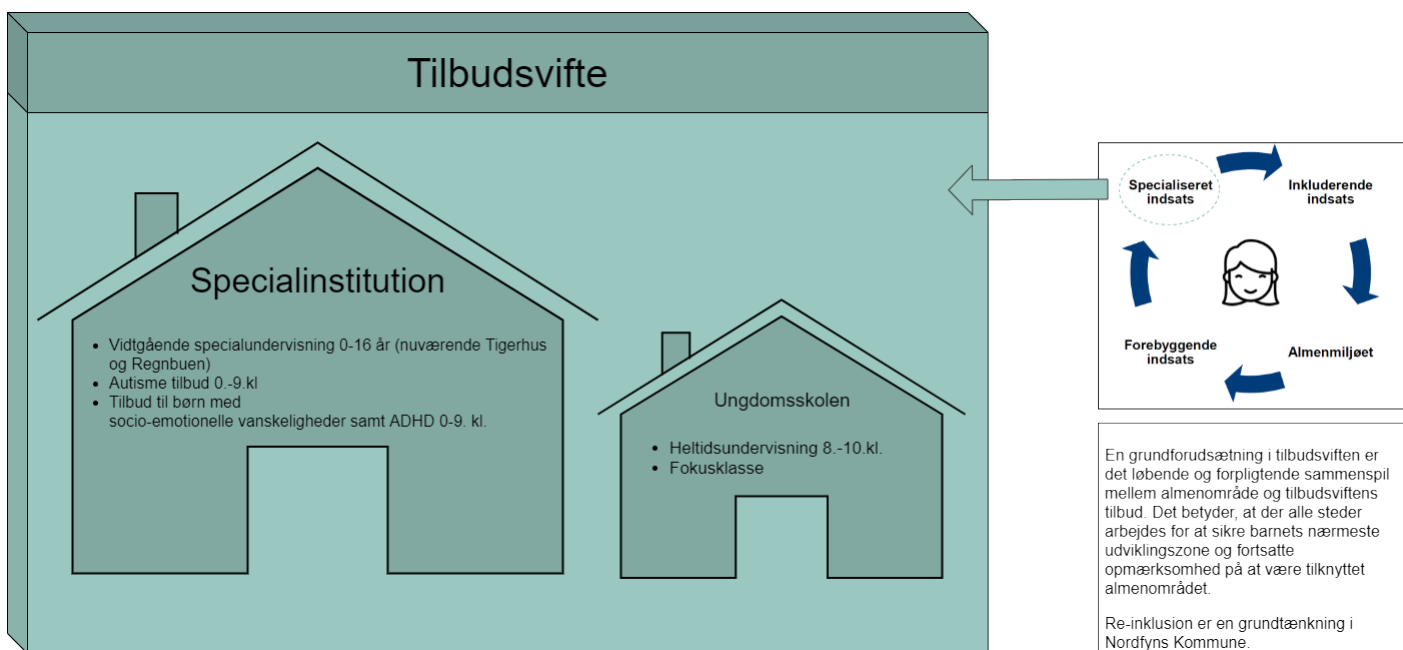
Ungdomsskolens heltidsundervisning etableres som en erhvervsklasserække for elever på 8-10 årgang.

Der etableres udviklingsforsøg med NEST- lignende klasser på en/ to af de mindre skoler, og der etableres mindst en mellemform i Dagtilbud.

Den nye tilbudsvifte skal arbejde inden for følgende lovgivningsområder: Folkeskoleloven, Dagtilbudsloven, Serviceloven (§32) og Ungdomsskolelovgivningen.

Det foreslås at den nye leder af specialinstitutionen i samarbejde med skole- og dagtilbudschefen i tidsrummet august 2021 og august 2022, dels får lavet plan for implementering, dels udmønter denne.

Tilbudsviften varetages under skole- og dagtilbudschefens område.

Vidtgående specialtilbud 0 – 6 år (enkelte §32 pladser) 0. – 10. klasse	Autisme tilbud 0.-10. kl.	Tilbud til børn med socio- emotionelle vanskeligheder (samt ADHD) 0.-10. kl.	Ungdomsskolen Heltidssundervisn.: Erhvervsklasse og Fokusklasse 8. – 10. klasse
<p>Kommunens mest specialiserede tilbud. Elever med vidtgående behov for specialundervisning</p> <p>En fleksibel afd. i et fleksibelt hus, der indretter sig i forhold til de elever, der til enhver tid går i afdelingen.</p> <p>Holddeling i så homogene grupper som muligt.</p> <p>Højt specialiseret personale</p> <p>Tværfaglighed i personalegruppen</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at støtte barnets/elevenes læring frem mod størst mulig grad af selvstændighed, trivsel og kommunikation – som grundlag for at mestre sit eget liv. • Barnets/elevenes udvikling og læring understøttes med udgangspunkt i individuelle læringsmål. 	<p>Autisme tilbud</p> <p>Fokus på kompenserende strategier.</p> <p>Undervisning i Social træning</p> <p>Pædagogik inspireret af Teacch</p> <p>Grupperne er sammensat ud fra et princip om homogenitet og faglig udvikling.</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eleverne skal deltage i Folkeskolens 9. kl. prøver. • løbende vurdering for inklusion i almenskolen – fra enkelt lektioner til fuld inklusion. 	<p>Tilbud til børn med socio-emotionelle vanskeligheder</p> <p>Fokus på kompenserende strategier.</p> <p>Struktureret og genkendeligt undervisningsmiljø.</p> <p>Hjælp til selvregulering. Low arousal.</p> <p>Grupperne er sammensat ud fra et princip om homogenitet og faglig udvikling.</p> <p>Tæt samarbejde med distriktsskolerne</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eleverne skal deltage i Folkeskolens 9. kl. prøver. • løbende vurdering for inklusion i almenskolen – fra enkelt lektioner til fuld inklusion. 	<p>Heltidsundervisning 8.-10. kl. Tilbyder skoleforløb til elever, der motiveres af mere praktiskorienteret forløb.</p> <p>Samt forløb, hvor handleplanen for eleven går mod eksakt forberedelse til ungdomsuddannelses.</p> <p>Desuden er dette tilbud målrettet elever, der har brug for et mere individuelt forløb.</p> <p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eleverne skal deltage i Folkeskolens 9. kl. prøver. • løbende vurdering for inklusion i almenskolen, praktik forløb og forløb mod uddannelse / job <p>Fokusklasse Elever med skoleværing / angstproblematik Håndholdte løsninger med stort fokus på løbende vurdering for inklusion i almenskole – fra enkelt lektioner til fuld inklusion.</p>
<p>Afdelingen placeres i nybyggede lokaler i Sønderø (formentlig 2024)</p>	<p>Afdelingen er placeret på en af de større distriktsskoler.</p>	<p>Afdelingen er placeret på en af de større distriktsskoler.</p>	<p>Placering i egne lokaler med værkstedsfaciliteter</p>
<p>Antal børn/elever: 35 0-6 år : 11 0.-9- kl: 24</p> <p>Estimat ud fra nuværende behov</p>	<p>Antal elever: 7 (på sigt potentiale til hjemtagelse af elever)</p> <p>Estimat ud fra nuværende behov</p>	<p>Antal elever: 59</p> <p>Estimat ud fra nuværende behov</p>	<p>Antal elever: 24 Heldagsundervisning: 18 Fokusklasse: 6</p> <p>Estimat ud fra nuværende behov</p>

Læringsmiljøet

Vi er optaget af at skabe mangfoldige og fleksible læringsmiljøer, der kan målrette pædagogikken og undervisningen til det enkelte barns/den enkelte elevs behov og forudsætninger. Dette gælder for både almen og specialområdet.

I udviklingen af læringsmiljøer for det specialiserede område har vi særligt fokus på:

- Gruppeinddeling – mindre hold.
- Anderledes indretning af lokalerne.
Skærming fra distraherende stimuli, overskuelighed, individuelle og adskilte arbejdspladser, visuelle støttesystemer som tydeliggør dagsforløb, kommunikationsstøttende redskaber, It-baserede undervisningshjælpemidler og andre kompenserende redskaber i forhold til specifikke læringsmæssige eller udviklingsmæssige problematikker.
- Variation og bevægelse i pædagogikken og i undervisningen
- Praksisnær pædagogik og undervisning.
- Struktur
- Flere voksne omkring elever med særlige behov.
- Lærere/pædagoger med særlige (specialpædagogiske) kompetencer.
- Fokus på klasseledelse og arbejdet med relationer.

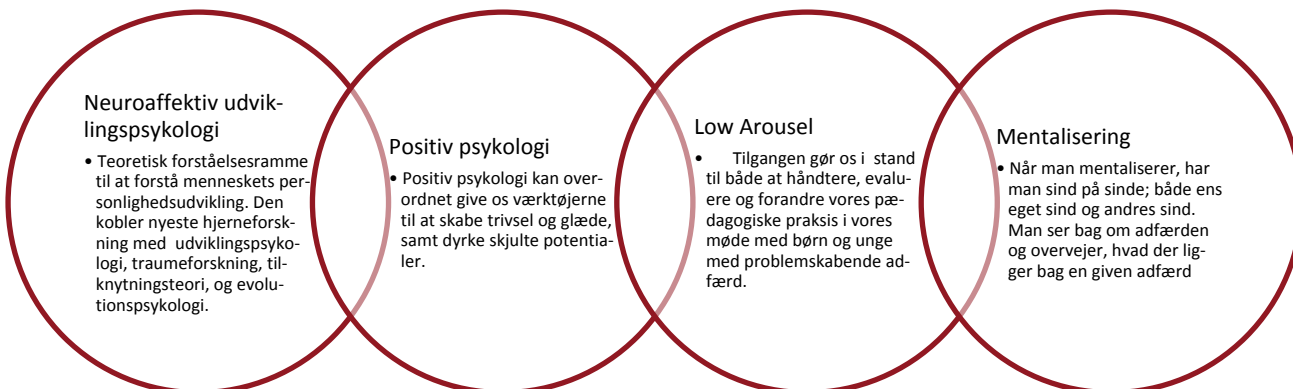
Den specialpædagogiske indsats integreres så pædagogik, undervisning og andre aktiviteter er flettet ind i hinanden over hele dagen og dermed skaber læring for børnene.

Alle læringsmiljøer bygger grundlæggende på følgende:

- ✓ BARNET/ELEVEN GØR DERES BEDSTE.
- ✓ BARNET/ELEVEN HAR FORSKELLIGE BEHOV OG TILGANGE TIL LÆRING
- ✓ EVNER OG KOMPETENCER ER IKKE STATISKE STØRRELSER, MEN KAN UDVIKLES
– ”Du er der ikke helt endnu”
- ✓ VOKSNE TAGER ANSVAR FOR RELATIONEN – OG ER KLAR OVER EGEN AGEREN OG DENS BETYDNING.
- ✓ VOKSNE ER NYSGERRIGE I FORHOLD TIL AT FORSTÅ BAGVEDLIGGENDE MEKANISMER FOR ADFÆRD – OG KAN JUSTERE SIG HERTIL.
- ✓ DER FOKUSERES PÅ RESSOURCER OG POTENTIALER UDEN AT TABE UDFORDRINGERNE AF SYNE.
- Børn og unge, der er visiteret til et specialtilbud er ofte velbeskrevet i forhold til funktionsproblematikker og udviklingsbegrænsninger. Det er sjældnere, at de har oplevet en afklaring af, og fokusering på deres styrkeområder.
- ✓ DE FORSKELLIGE UDVIKLINGS- OG FÆRDIGHEDSOMRÅDER ER OFTEST FORBUNDET, SÅ VED AT TRÆNE, UDVIKLE OG SÆTTE FOKUS PÅ BARNETS/ELEVENS STYRKEOMRÅDER UDVIKLER DE SIG – OGSÅ INDEN FOR DE OMRÅDER HVOR DE HAR STØRST UDFORDRINGER OG HVOR DE HAR BEHOV FOR MÅLRETTET STØTTE, BEHANDLING OG TRÆNING.
- ✓ DER ARBEJDES MED TRIVSEL SOM FORUDSÆTNING FOR LÆRING.

Grundlæggende pædagogisk viden

Medarbejderne står på et solidt pædagogisk fundament. Det gælder for både almen og special-området.

Visitationsmodel

KLK-analysen anbefaler:

- at visitationsprocessen tilrettelægges, så barnet sikres den bedst mulige overgang.
- at kendskabet til barnets udvikling og behov styrkes ifm. visitationerne.
- større deltagelse af barnets relevante nære relationer i afklaringen op til visitationen eller på selve visitationsmødet (ikke myndighedsdelen).

Visitation og re-visititation til specialtilbud og særlige mellemformer inden for almenområdet varetages af et visitationsudvalg bestående af lederfællesskabet mellem lederne på henholdsvis dagtilbuds- og skoleområdet, leder af ungdomsskolen, samt leder af CLT - under ansvar af skole- og dagtilbudschefen.

Følgende overordnede principper er styrende for visitationstilgangen:

- Visitationsudvalgets fornemste opgave er at være med til at sikre læring og trivsel for alle børn i Nordfyns Kommune
- Det er i lederfællesskabet at løsninger skal og kan findes. Gennem et solidt kendskab til hele kommunens kapacitet i forhold til at løse opgaverne i visitationsudvalget løftes opgaven med at visitere børn i et fællesskab med fokus på at alle børn er børn i Nordfyns Kommune
- Fællesskabet baserer sine afgørelser på gedigne og gennemarbejdede data.

Visitationsudvalget nedsætter et administrativt forretningsudvalg, hvis opgaver er:

- Kendskab til alle børn, der er segregerede både internt og eksternt.
- Kendskab til de børn, der er på vej, således at visitationsudvalget løbende og forebyggende kan sætte indsatser i gang

Indsatser i Dagtilbud og Skoler følger fælles skabelon, Fasemodel udformet af CLT.

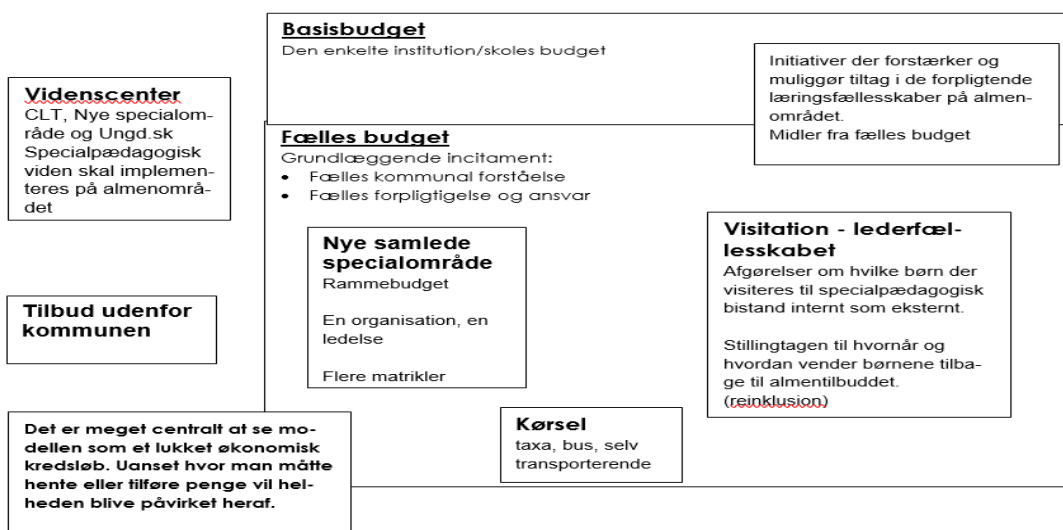
Rammerne for visitationer i lederfællesskabets:

- Der afvikles møder efter fast mødeskabelon og møderne ledes af skoler- og dagtilbudschefen
- Alle møder er databåret
- Området fælles økonomi er den økonomiske ramme for afgørelser i visitationsudvalget.

Visitation foretages på baggrund af skolernes/dagtilbuddenes indstillinger og efter rådgivning fra CLT.

Økonomi

Økonomien på specialområdet i Dagtilbud og Skole samles i et budget.

- Fællesøkonomien er incitamentet til og muligheden for at den enkelte skole/dagtilbud arbejder for at flere børn/unge gennemfører skoleforløbet i den almene undervisning.
- Lederfællesskabet træffer beslutning om fordelingen af den samlede økonomi i Fællesbudgettet.
- Dagtilbud og Skoler tildeles årligt økonomi til inklusionsfremmende initiativer på den enkelte skole/dagtilbud.
- Der kan fra fællesbudgettet til den enkelte skole/dagtilbud tildeles enkeltintegrerede forløb i almenområdet og til særlige mellemformer.
- Ubrugte ressourcer tilbageføres til Fællesbudgettet

Implementering

Efter en politisk beslutning går processen med ansættelse af leder til ny specialinstitution i gang.

Ny leders opgaver er bl.a. inden for det første år:

- Definere overgangsperiode indtil ny institution er fuldt etableret.
 - Senest august 2022 er alle børn og personaler under den nye institution. Institutionens fysiske rammer vil endnu ikke være på plads, men institutionen arbejder ud fra de i ovenstående beskrevne rammer for den nye institution.
- Beskrive implementeringsfaserne
- Skabe kobling til specialtilbuddenes nuværende ledere
- Skabe dialog med de repræsentative faglige organisationer i forhold til at udforme procesplan for omplacering og ansættelse og genansættelse af berørte personaler
- Etablere den nye ledelse på skolen i takt med at opgaverne løses i den nye institutions økonomi og rammer
- Skabe god dialog med berørte elever og forældre, således at overgange og flytninger kan foregå behændigt og til mindst gene for alle berørte parter.
- Plan for kapacitetsopbygning af personale i den nye institution.
- Kommunikationsplan

Opsummering

Med etableringen af det nye specialområde inden for Dagtilbud og Skole er der vægtet væsentlige anbefalinger fra KLK-analysen:

- Større sammenhæng og koordinering
- Større specialisering
- Fokus på re-inklusion
- Fokus på at kapacitetsopbygge både i almen- og specialområdet, bl.a. ved at anvende specialviden i almenområdet
- Stort fokus på den tidlige indsats
- Høje forventninger til børn og elever

Involverende proces for styre-, arbejds- og følgegruppe

Den involverende proces for styre-, arbejds- og følgegruppe med henblik på kvalificering af en endelig politisk vedtagelse af ny tilbudsvifte februar 2021 er foregået hen over efteråret 2020.

De forskellige grupper har været optaget af at udvikle en virksom og dækkende tilbudsvifte, der dels imødekommer individuelle behov, og dels anvender metoder og tilgange der bidrager til progression hos de børn og unge, der modtager en indsats.

Følgende interessenter har været involveret:

Styregruppe

Karsten Poulsen (direktør Børn & Unge), Jesper Due Pedersen (chef for Børn & Familie), Gitte Høj Nielsen (Chef for Skole & Dagtilbud)

Arbejdsgruppe

Leder fra Sletten skole, Bogense skole, Søndersø skole, leder Heldagsskolen og Tigerhuset; leder af CLT; leder af ungdomsskolen; afdelingsleder Regnbuen; 1 speciallærer fra henholdsvis Bogense Skole(Regnbuen) og Søndersø skole; psykolog CLT.

Følgegruppe

Bestyrelsesformænd fra de 10 bestyrelser; repræsentant fra forældrene Heldagsskolen; formanden for Handicaprådet; FTR BUPL; FTR DLF; FTR FOA; FTR FOA dagpleje; FTR skolelederne og BUPL

Politisk proces

På baggrund af analyse og anbefalingerne fra KLK-analysen har Børne- og Ungeudvalget i august 2020 behandlet overordnet forslag til en ny tilbudsvifte og efterfølgende sendt forslaget i høring i skole og dagtilbudsbestyrelserne og i MED-udvalgene i Skoler og Dagtilbud.

Børne- og Ungeudvalget har i oktober 2020 genbehandlet forslaget og taget politisk stilling til principper og rammer for tilbudsviften.

I oktober 2020 er der pågået en involverende proces for styre-, arbejds- og følgegruppe med henblik på kvalificering af en endelig politisk vedtagelse af ny tilbudsvifte februar 2021.

Børne- og Ungeudvalget er løbende blevet orienteret om processen.

På BUU-møde 12/1 2021 lægges følgende op til politisk beslutning:

Børne- og Ungeudvalget skal godkende forslag til ny specialpædagogisk tilbudsvifte i Nordfyns Kommune for efterfølgende høring.

Administrationen indstiller at Børne- og Ungeudvalget godkender at:

Specialområdet samles i en organisation som beskrevet i forslag til tilbudsviften.

Ændring i økonomisk model som følge heraf.

Ungdomsskolen kan tilbyde heltidsundervisning som beskrevet i forslag til tilbudsviften.

Forslag til ny tilbudsvifte sendes i høring i institutionsbestyrelserne og i Område- og Lokal-MED på dagtilbud og skoleområdet.

Forslaget ligger i pipeline til forventet godkendelse i Kommunalbestyrelsen ultimo februar.